

เป้าหมายหลักของวิทยานิพนธ์ฉบับนี้ คือ การศึกษาความแตกต่างของพฤติกรรมการรับรู้ และความเข้าใจความหมายทางอารมณ์ ระหว่าง กลุ่มผู้ใช้กับกลุ่มนักร้องแบบ โดยตั้งอยู่บน กระบวนทัศน์การออกแบบแบบมีส่วนร่วม และ 4 กลุ่มทฤษฎีหลัก (เกี่ยวกับ ความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม , โรงแรม , การออกแบบ และ การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่าง พฤติกรรมมนุษย์กับสภาพแวดล้อม) เครื่องมือหลักที่ใช้ในการวิจัยคือ แบบสอบถามภาพและซีเมน ดิกดิฟเฟอเรนเชียล (หรือ ลิกเคิตสเกล) กลุ่มตัวอย่างในการวิจัยประกอบด้วย 1) ภาพถ่ายสี่แบบ พานอรามิก ของโรงแรมชั้นหนึ่งในกรุงเทพฯ 4 แห่ง , 2) กลุ่มผู้ตอบแบบสอบถาม แบ่งเป็น 2.1) กลุ่มผู้ใช้อาคาร (ไม่ศึกษาทางการออกแบบ) 212 คน (เป็น คนไทย 134 คน ต่างชาติ 78 คน) 2.2) กลุ่มที่ศึกษาทางการออกแบบ ประกอบด้วย กลุ่มนักร้องแบบ 143 คน (เป็น นักร้องแบบ ภายใน 58 คน นักร้องแบบสถาปัตยกรรม 87 คน) และ กลุ่มนักศึกษาทางการออกแบบ 276 คน (ชั้นปี 1+2 จำนวน 130 คน , ปี 3 จำนวน 58 คน , ปี 4+5 จำนวน 88 คน) เครื่องมือที่ใช้วิเคราะห์ ผล คือ สถิติอ้างอิง (ประกอบด้วย T-test, ไคร้สแควร์, ค่า Eta, การวิเคราะห์ปัจจัยและค่าสหสัมพันธ์เพียร์สัน) ร่วมกับสถิติพรรณนา

การวิจัยค้นพบว่า การศึกษาทางการออกแบบทำให้ 1) มีการรับรู้และเข้าใจความหมาย ของสภาพแวดล้อมในทิศทางเดียวกันมากขึ้น , 2) มีความสนใจสัญญาณชี้แนะต่างกันอย่างมีนัย สำคัญ ทำให้สนใจสีแดง โครงสร้าง วัสดุมากขึ้น แต่สนใจ องค์ประกอบ ลดลง และมีการรับรู้ สัญญาณชี้แนะเกี่ยวกับขนาดพื้นที่ โครงสร้าง ต่างกันมากที่สุด , 3) รับรู้และเข้าใจความหมายของ สภาพแวดล้อม ชัดแย้งกัน หรือ ต่างกันอย่างมีนัยสำคัญ ในความหมายกลุ่มความรู้สึก มากกว่า กลุ่มกายภาพหรือกลุ่มรูปแบบ โดยต่างมากที่สุดในคำว่า สวย , ดึงดูดใจ , เป็นธรรมชาติ และ มี

ความเข้าใจต่างกันใน ภาพ H1 มากที่สุด , H4 น้อยที่สุด , 4) มีมิติมูลฐานหลักที่สำคัญ ต่างกัน คือกลุ่มผู้ใช้ให้ความสำคัญกับมิติมูลฐาน "ขนาดปริภูมิ" , "น่าน้อยสบาย" แต่นักออกแบบให้ความสำคัญกับมิติมูลฐาน "ความประณีต" , "หรูหราสร้างสรรค์" และ มีการจัดกลุ่มปัจจัยต่างกัน คือ "เป็นส่วนตัว" และ "ดึงดูดใจ" ผู้ใช้จัดอยู่ใน "น่าน้อยสบาย" แต่นักออกแบบจัดอยู่ใน "หรูหราสร้างสรรค์" และ 5) มีการแปลความหมายของสภาพแวดล้อมต่างกัน (เมื่อพิจารณา ความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะเด่นกับคำ, ลักษณะเด่นกับความอยากเป็นลูกค้า, ความสัมพันธ์ระหว่างคำ)

นอกจากการศึกษาทางการออกแบบ ปัจจัยที่เสริมให้กลุ่มนักออกแบบมีการรับรู้และความเข้าใจต่างจากกลุ่มผู้ใช้มากขึ้น คือ ระดับการศึกษาทางการออกแบบที่สูงขึ้น และ การศึกษาทางการออกแบบในสาขาเฉพาะทาง (ออกแบบภายใน) โดยระดับปีการศึกษาทางการออกแบบที่สูงขึ้นเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ "การรับรู้และเข้าใจ เป็นไปในทิศทางเดียวกัน , การรับรู้สัญญาณซึ่งแตกต่างจากกลุ่มผู้ใช้ , จำนวนกลุ่มมิติมูลฐานในสภาพแวดล้อมต่างจากผู้ให้ " มากขึ้น แต่การศึกษาทางการออกแบบในสาขาเฉพาะทาง เป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้ "ความเข้าใจต่างจากผู้ให้ อย่างมีนัยสำคัญ , ความสัมพันธ์ระหว่างสัญญาณซึ่งแนบกับคำต่างจากผู้ให้ , ความสัมพันธ์ระหว่างคำ ต่างจากผู้ให้ , คำที่สำคัญในแต่ละปัจจัย ต่างจากผู้ให้" มากกว่า

เนื่องจากกลุ่มผู้ใช้และกลุ่มนักออกแบบมีการรับรู้และเข้าใจความหมายทางอารมณ์ต่างกัน ดังนั้น การออกแบบโรงแรมชั้นหนึ่ง ควรให้ความสำคัญกับมุมมองของกลุ่มผู้ใช้อาคาร โดยใช้กระบวนการมีส่วนร่วมในการออกแบบ เช่น ให้ความสำคัญกับมิติมูลฐาน "น่าน้อยสบาย" มากกว่า "หรูหราสร้างสรรค์" หรือ ให้ความสำคัญต่อการออกแบบของคิประกอบ , ขนาดพื้นที่ มากกว่า สีแสง วัสดุ โครงสร้าง เป็นต้น

This thesis main purpose is to study the differential affective discernment of designers and users on architectural meaning, on participatory design paradigm and the 4 principle theories (concerning the relation between environment and behaviors, hotels, designs and the study of the relation between environment and behaviors). The main instruments used in this research are the photograph-questionnaire and semantic differential (the likkert scale). The sample groups is composed of 1) panoramic color photographs of 4 first class hotel's lobbies in Bangkok; 2) participants divided into 2.1) 212 users , who don't have study backgrounds in design (134 Thais and 78 foreigners); 2.2) the persons that have study backgrounds in design, composed of 143 designers (58 interior designers and 87 architectural designers) and 276 design students (1st+2nd year students: 130 persons, 3rd year students: 58 persons, 4th+5th year students: 88 persons). The instruments for result analysis is inferential statistics (T-test, Chi-square, Eta, Factor Analysis, Pearson's correlation) and descriptive statistics.

According to the research findings, the design study backgrounds make persons to 1) discern the environment meaning in the same directions; 2) be interested in significantly different cues. Be more interested in colors and light, structures and materials, but be less interested in compositions, and perceive space and structures in the most differential way; 3) discern the environment meaning in a contradictory way or significantly different, more in the emotional meaning than in "the physical meaning or the style meaning", in which there are more variations for the word "beautiful, attractive, natural", and there are the biggest variations in the comprehension of the H1 and the

lowest for the H4; 4) the difference of the underlying-dimensions. The users give more importance to "space", "cozy and relaxing" underlying-dimensions, but the designers give more importance to "refinement", "luxurious and creative" underlying-dimensions. There are different ways in the factors' grouping, such as "personal" and "attractive". The users are considered to be in the "cozy and relaxing", while the designers are in the "luxurious and creative" and 5) there are differences in the interpretation of environmental meanings (when consider the relation between dominants-words, between dominants-the desire to be clients, between words-words).

Besides the study backgrounds in design, there are other factors which lead to the difference in perception and comprehension between the users group and the designers group: higher levels of study in design and specialization study of design (interior design). The higher year of education level in design is an important factor that lead "the perception and the comprehension in the same direction, the difference from the users for the perception of cues, the increasing difference in numbers of underlying dimensions in the environment". The specialization study of design, instead, is an important factor that lead to "the variations of comprehension between them and the users with significant roles. The relation between cues and words are different from that of the users. The relation between words is different from the users. There are more variations of important words in each factor" comparing to the users.

Since the user group and the designer group have different ways of perception and comprehension of affective meanings, the design of a first class hotel's lobby should give more importance to the points of view of users, through the participatory design paradigm, such as giving more emphasis on underlying dimensions : more "cozy and relaxing" than "luxurious and creative", or giving more importance to the composition and space than light, colors, materials and structures.